

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Demokrati vedno huje in ostreje grajajo na radikalni vladi in stranki vse to, kar so poprej sami v vladni družbi počeli. Zadnjega decembra so imeli shod v Zagrebu in vsi bivši ministri od Pribičevića do Kukovca so govorili, kaka nevarnost in šiba za narod in državo so radikali, češ, da hočejo Veliko Srbijo, da se borijo samo za oblast in denar, da vladno oblast brezobzirno izrabljajo in zlorabljajo, ali skratka rečeno, da bo v vsakem oziru slabo, ker je odrinjena demokratska stranka, ki ima tako čista načela — svobode. Lepa svoboda, katero so delili Pribičevići in Timotijevići!

S Turki se Pašić še vedno ni pobotal in turški ministri kandidati še vedno niso zasedli svojih stolčkov. Denarne zahteve je Pašić kratkoma odbil in sedaj zahteva tudi to, da ostane muslimanska stranka vedno v Bosni in da tudi pri volitvah ne nastopi med turškimi prebivalstvom južne Srbije. Radikali že od nekdaj ne pustijo, da bi imeli Turki po Sandžaku in Macedoniji svojo stranko, ker se iz teh ljudi ob volitvah s silo in goljufijo izsili največ glasov. Ker tudi v drugih ozirih pri samoradikalni vladi ni vse v redu, se Pašić izogiblje raznih točnih izjav s tem, da se dela bolnega, vladne posle in vladno stanje zavija v gosto meglo nejasnosti, ki pa le ne more pred javnostjo zakriti raznih umazanosti pri volilnih pripravah Pašićeve družbe.

Tako se je na primer dognalo, da hoče Pašić na vsak način tudi svojega sina spraviti v parlament. Sin Rade bo kandidiral v okraju, kjer so radikali posebno močni, in tako bo ta veriznik, ki se bogati na ostudne načine sedaj na škodo Jugoslavije, kakor se je poprej bogatil na škodo v vojni krvaveče Srbije, postal poslanec in končno še minister, da bo lažje opravljal svoje izkoriščevalne posle.

Ker drži Pašić samega sebe za nekaj posebno privilegijev, so dobili člani radikalne stranke nove strankine izkaznice s Pašićevo sliko. Tudi Pribičeviću je podaril Pašić svojo sliko in nekateri listi so tolmačili to kot vabilo, oziroma že kot sprejem v radikalno stranko.

Dognalo se je, da je bivši finančni minister dr. Kumanudi pred svojim odhodom obdaroval vse prijatelje iz višjih uradov s težkimi tisočaki, radikali se nad tem zgražajo, na drugi strani pa obsipajo svoje ljudi z raznimi dobrotami ter ravno tako, kakor prejšnja vlada samo za invalide in državne uslužbenke ne najdejo denarja. Državnim uslužbencem piše beograjska «Epoha»: «S trinajsto plačo ne bo nič. Vlada pravi, da nima denarja, ker ji je denar potreben za volilno agitacijo. Uradniki naj potrpijo do spomladi, da bo trava zrastle» — Tako torej! Če so pametni, si bodo že zapomnili to za 18. marec!

Srbska stranka po Vojvodini in najbrž tudi drugod ne bo nastopala samostojno, temveč skupno z radikali. Radikali sploh skrbijo, da bi pritegnili na sebe razne manjše politične skupine in se poskušali celo loviti med pristaši razpuščene komunistične stranke.

Radikalni poslanec in tajnik pop Janjić je obiskal v Mitrovici zaprte komunistične poslance, da bi jih dobil za kako stvar v prid radikalcev. Govoril jim je, da bi lahko zadobili svobodo in v tem se zarcali vsa pokvarjenost vladne družbe, ki ljudi najprej po krivici zapre, da bi potem pod ceno zadoščenja in svobode iz njih izsilila svoje koristi.

Proglas o nastopu delavske stranke v Srbiji, podpisan od nekaterih bivših komunističnih poslancev je vlada zaplenila in se delavci volitev v Srbiji s svojo stranko najbrž ne bodo mogli udeležiti. Pravijo, da bodo volili republikance.

Srbski zemljoradniki so razcepljeni in sedaj se govorijo, da bode eden del po Bosni in Vojvodini skupno nastopal z radikali, drugi pa z demokrati.

Veliko-župansko imenovanje za Slovenijo je menda sedaj sklepno. Maribor dobi dr. Ploja, Ljubljana pa dr. Baltiča. Prvi spada med zmerne, drugi pa med posebno zagrizene demokrate in čudno je, da radikali niso našli svojih ljudi za to mesto. Mogoče je pa Hribar tako svetoval, ker je v Beogradu radikalec, doma pa demokrat. Mariborskemu velikemu županu se že bližini ter priključuje dr. Kukovec, češ, da je nekdanj zanj kopja lomil, to pa previdno zamolči in pozablja, da ga je leta 1907 ostudno blatil in napadal. Naj se gledajo centralistični priganjanci med seboj, kakor se hočejo, ker tudi z največjo slogo centralizma ne bodo rešili.

Lozanska konferenca

je naletela zopet na zelo trdo in kočljivo točko in sicer na bogate petrolejske vrelce okrog Mosula. To mesto hočejo Turki za sebe, Angleži pa zahtevajo, naj ostane pod Irakom, ki stoji pod angleško nadvlado. Turki zahtevajo sedaj posebno komisijo, ki bi določila meje med Turčijo in Irakom.

Ruski delegati na lozanski konferenci so predložili spomenico, v kateri ugotavljajo, da velesile zasledujejo svoje stare osvajaalne namene. Njihov načrt rešitve morskoozišnega vprašanja je naperjen proti črnomoškimi državam. Edina prava rešitev je ona, ki pripozna Turčiji polno pravno in gospodarsko neodvisnost. Vse koncesije, ki jih bo Turčija morda primorana zavezniškom dati, so brez vsake dejanske veljave. Kar se tiče Balkana, je trajni mir mogoč le, če se vsi ti narodi združijo v veliko državno zvezo, v kateri bo vsak narod avtonomen. Nadziranje nad manjšinami, kakor jo predlagajo zavezniški, pa pomeni le prikrito nadzorstvo ve-

like antante nad vzhodom, ker je Društvo narodov le orodje v rokah velesil antante.

Grška.

Z grške meje prihajajo vesti, da je poslala grška vojaška oblast zaradi vstaje v zapadni Trakiji številne vojaške odredbe, ki so nastopili zelo strogo proti turškemu in bolgarskemu prebivalstvu; večina premožnih Turkov in Bolgarov je izgnana na otoke, njihovo premoženje pa zaplenjeno, družine pa zaprte. Četniki še nadalje napadajo železniške postaje in mesta v okolici Gumurdže. Uspehom ustašev mnogo doprinaša razkranjanje grške armade. Več tisoč grških dezertirjev se skriva v gorah.

Italija.

Po raznih italijanskih mestih se puntajo policaji, ker jih je fašistovska vlada postavila pod vojaško komando. Hudi nemiri in pretepi so bili v Turinu, Neapolju, Parmi, Pisi in Genovi. V Neapolju so policisti fašistom glavno poveljstvo razdeljali ter se še le umaknili, ko so nastopili vojaki. Upori zahtevajo precej človeških žrtev.

Poljska.

Morilec predsednika poljske republike Narutowicza je bil pred poroto v Varšavi te dni obsojen na smrt. Svoj zločin je priznal ter se izpovedal, da bi bil ubil tudi Pilsudskega, če bi ta izvolitev za predsednika sprejel. Obsojeni morilec je bil slikar in se je vdal v vso strastjo nasilni politiki poljskih plemičev in veljakov.

Vprašanje vojne oškodnine

se zadnji čas nekoliko povoljnejše razvija. Londonska konferenca se je že otvorila. Na eni strani ima Anglija načrt, da se vojno-odškodninski dolg nekoliko zniža, na drugi strani pa je Nemčija sama predložila, odplačilni načrt, ki bi tvoril sprejemljivo podlago za nova pogajanja. Ker tudi Francija baje ne vztraja več na zastavi ter zasedanju krajev, je razpoloženje državnikov precej dobro.

Naša zborovanja.

Izobrazba organizatorjev in agitatorjev naše stranke potom poučnih tečajev je hvale vredna. Taki tečaji so se vršili pretekli teden pri Sv. Marku niže Ptuj, pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pri Sv. Bolfenku blizu Sfedišča, na Hajdini, dne 2. januarja pri Sv. Marjeti ob Pesnici in 3. januarja v Hočah pri Mariboru. Predavali so: prof. Vesenj, posl. Pušenjak in Zebot, gg. Sagaj in Supanič.

Zaupni shodi se vršijo v Ptuj 8., v Slov. Bistrici 9., v St. Lenartu 10., v Mariboru za levi breg 11., za desni breg dne 12. januarja.

Sv. Peter niže Mariboru. V nedeljo, dne 7. t. m. po rani sv. maši bo v samostanski dvorani volilni shod, na katerem bo poročal o položaju poslanec g. Zebot. Na svidenje!

Slivnica pri Mariboru. Shod SLS se vrši na Kraljevo popoldne ob pol 3. uri v gostilni pri g. Faležu. Poroča poslanec Zebot. Pridite!

Gornja Poljskava. Na Kraljevo dne 6. t. m. po pozni sv. maši bo v Urankarjevi dvorani volilni shod, na katerem bo govoril poslanec Zebot.

V Vurbergu pri Ptuj se vrši v nedeljo, dne 7. jan. po maši shod Kmetke zveze.

Mozirje. V nedeljo, dne 7. t. m. se vrši pri nas občni zbor gospodarske zadruge, na katerem bo govoril o stanju in bodočih nalogah zadružništva poslanec Vlad. Pušenjak. Pričakuje se obilna udeležba članov in vseh prijateljev zadružništva.

Smihel nad Mozirjem. Na dan Sv. Treh Kraljev po maši se vrši pri nas shod KZ, na katerem bo poročal poslanec Vlad. Pušenjak.

Rače. Kaka sprememba od zadnjih volitev! Danes je ljudstvo že po ogromni večini zapustilo socialdemokratsko Kristanovo stranko in tudi samostojneje ter je stopilo v star krščanski tabor SLS. To je pokazal shod dne 31. decembra popoldne. Došlo nas je več stotin iz vseh občin Dravskega polja. Shodu sta predsedovala g. Sernko in župan iz Podove g. Zagavec. Govorili so poslanec Zebot, Sernko, Kmetič in Kolman. Ob volitvah bomo popravili to, kar smo kot zapeljani po krivih prerokih storili dne 28. novembra 1920. Svet se preobrača. Slava našim Račanom!

Spod. Poljskava. Shod SLS dne 31. dec. pri gospodu Ludviku pod predsedstvom gospoda župana Bantirja se je dobro obnesel. Poročal je poslanec Zebot. Socialdemokrat Kristof, ki je hotel zabavljati čez dr. Korošča je moral utihniti. Tudi mi Poljskavčani smo sprevideli, da so nas rdeči in samostojneži speljali na led.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Shod Kmetke zveze dne 26. decembra je pokazal, da je fara Sv. Tomaž vsa v taboru naše krščanske stranke. Predsedoval mu je gosp. Anton Meško. Govorila sta poslanec Zebot in prof. Vesenj. Bivši žandar Stampar je hotel prodajati ničvredno Novčanovo robo. A ljudstvo ga ni hotelo poslušati, ker odklanja vse tiste, ki bi nes radi razcepili.

Trbonje. Na starega leta dan se je vršil pri nas jako dobro obiskan shod Slov. kmetke zveze. Poslanec Pušenjak je v svojem govoru obširno orisal sedanji politični položaj in razpravljal o najvažnejših gospodarskih vprašanjih. Zborovalci so z veliko pozornostjo sledili izvajanjem govornika, ki ni hujskal proti drugim strankam, temveč pozival k složnemu, skupnemu delu, ter obsojal razredni boj. Jugoslovanskemu klubu se je izrazila zaupnica za možat nastop v prid slov. ljudstva in izrazila želja, da se še večkrat priredijo taki shodi pri nas. Sklenilo se je tudi ustanoviti krajevno organizacijo KZ in kmalu prirediti shod v Vuzenici.

Kotlje. Malokatera župnija ima tako vnete može za dobrobit ljudstva, ko naša župnija. Krajevna organizacija KZ in naša občina so lahko v vzgled vsem organizacijam in občinam. Ni zadeve, za katero bi se ne zanimala naša organizacija in skušala pomagati ljudstvu. Na Novega leta dan je priredila organizacija politični shod, na katerem je v dve uri trajajočem govoru poslanec Pušenjak orisal naš politični in gospodarski položaj ter delo v prid Mežiški dolini. Zborovalci so odobraval izvajanja govornika in soglasno izrekli zaupnico Jugoslovanskemu klubu, osebno poslancu Pušenjaku. V Novem letu hočemo s podvojeno silo delovati naprej za sijajen izid volitev, potem se pa potegovati za izboljšanje naših prometnih razmer, zlasti za dosego boljše zveze z okrajem Slov. Gradec.

Gospodarsko-politični tečaji pri Sv. Bolfenku in na Hajdini so se izvršili enako lepo, kakor pri Sv. Marku, Sv. Lovrencu in drugi. Na Hajdini je mesto zadržanega poslanca poročal poslanec Pušenjak. Pri Sv. Bolfenku je govoril profesor Vesenj sam. Naši zaupniki so dobili jasen vpogled v gospodarstvo naše prejšnje vlada in v ureditev drugih držav v gospodarske in zakonodajne samouprave.

SOCIJALNI TEČAJ ZA FANTE IN MOŽE V CELJU.

Tri vesele dneve smo doživeli po božičnih praznikih v Celju na socialnem tečaju (27, 28. in 29. decembra) v družbi naših najboljših fantov in mož, ki so prišli v Celje, da se v samotni posvetitvi nekaj dni izobrazijo. Nad 80 jih je vsak dan z občudovanja vredno vstrajnostjo in pazljivostjo poslušalo predavanja. Od 8. ure zjutraj do 7. zvečer so bili vpreženi, a zdelo se jim je še prekratko. Predavatelji so razpravljali o vseh vprašanjih, ki morajo zanimati kmeta. Podlago je dala zgodovina kmečkega gospodarstva od prvih časov do današnjega v Sloveniji tako dobro razvitega zadružništva (dr. Korošec, dr. Basaj) zgodovinske borbe kmetkega stanu (Krajnc) in važnost izobrazbe, osnovne, gospodarske in politične za kmetški stan (dr. Ogrizek). Cel drugi dan tečaja je bil posvečen gospodarskim vprašanjem: Agrarna reforma (poslanec Sušnik). Tretji dan so dobili udeleženci vpogled v naša kulturna vprašanja: Kmet in vera (dr. Jeraj), Orel (J. Kroš) in gledali kmeta kot člana družine (dr. Kulovec) države (dr. Hohnjec). Zadnje predavanje jim je podalo jasen točen pojmov o politiki (dr. Kulovec). — Ta tečaj je bil prvi poskus te vrste, ki se je, hvala Bogu izbornu obnesel. Socialni tečaji — večdnevni — morajo postati stalna naprava. Vsako leto hočemo zbrati naše fante in može v samoto k duševnim vajam. Tu naj se pripravljajo za izobraževalno delo med letom, tu naj si razširijo vsako leto bolj svoje duševno obzorje. Na socialnih tečajih naj si nabirajo duševne zaklade, ki jih naj potem skozi celo leto delijo vsem, ki pridejo z njimi v dotiko, posebno pa našim izobraževalnim društvom. Socialni tečaji bodo postali na ta način visoka šola našega ljudstva. In čim višje se bomo mi sami s pomočjo take ljudske visoke šole dvignili v izobrazbi, tem več bomo lahko dali kulture ostalim našim bratom v državah!

Iz protikmetke politike.

Odlikovanja samostojnih. Kmalu po razpustu narodne skupščine je prejel g. bivši minister Pucelj ponovno odlikovanje, istotako so bili odlikovani vsi poslanci Samostojne, ker so glasovali za centralistično vidovdansko ustavo, ki je glavni vzrok vsega gorja, nezadovoljnosti, nereda in neznosnih davčnih bremen v državi. Samostojni so ponosni na odlikovanje, katerega so prejeli za izdajalstvo slovenske samostojnosti. Prepričani smo pa, da dobijo slabostojne izdajce s svojim mesarjem Puceljem vred dne 18. marca drugo odlikovanje, ki sicer ne bo prišlo iz Beograda, pač pa iz rok našega slovenskega ljudstva in to odlikovanje bo — brca iz politike.

Samostojni hočejo svojo potapljačo se politično barko rešiti potem tiska. Demokratsko ljubljansko «Jutro», ki je tudi očetovsko glasilo slabostojnih generalov, javlja, da bodo izdajali samostojni v dobi volitev svoj «Kmetijski list» v Ljubljani dvakrat na teden, v Mariboru pa tudi en teden. Kakor vemo, ima «Kmet. list» le piko število plačujočih naročnikov, po večini ga pošilja med kmete zastoj in sedaj ga hočejo izdati dvakrat na teden in še en list v Mariboru, in časopisje stane danes ogromne denarne svote. Kdo bo plačal stroške za samostojni povečani tisk? Pucelj je poskrbel pri nemških volih in izvoženih prašičih za tiskovni sklad Samostojne ob času volitev. Nekaj stotisočakov izkupička za nemške vole in jugoslovanske prašiče bo šlo sedaj za samostojno časopisje, ki bo trosilo laž in demagogijo med ljudstvo. Vse naše somišljenike pozivamo, da vrnejo takoj vsak samostojni list, akoravno ga bodo dobili zastoj. Samostojni izdajalci slovensko-kmetških koristi bodo pogoreli pri volitvah in potem bodo tirjali od kmetov naročnino za prvotno jim brezplačno doposlano časopisje. Torej pozor pred krivimi in že tolikanj na lastni kmetški koži in žepu preizkušeni slabostojni preroki — volkov!

G. poslanec Ivan Urek iz Globokega pri Brezicah se je že pred kratkim preselil v svojo novo enonadstr. hišo. G. slabostojni Urek pa od strahu pred svojimi domačini ne upa prebivati v pritličnih prostorih, ampak spava v noči nekje blizu strehe. Iz nekdanj tako ponosno-osačnega zagovornika slabostojne žepne pravde pa se je g. Urek prelevil v takega zajca. Da, da, vsakega izdajalca preganja slaba vest in tako se tudi g. Urek skriva pred onimi, katere je ogoljufal za dane jim obljube. Od samostojne politike je profitiral g. Urek torej lepo enonadstr. hišo, a tudi slabo vest. Pravijo, da g. Urek ne bo več kandidiral in to pa ne od jeze, ker ni postal svoj čas namesto Pucelja minister in sedaj pa ga je izpodrinil kot nosilca sa-

mostojne kandidatne liste za Stajersko kričavi zganjar Drogenik. Pa še nekaj: Globočani bi radi vsaj enkrat videli g. Ureka, da bi se pokazal v njihovi sredini in z odlikovanji, katera je prejel za svoja izdajstva. Toliko za danes o Ivanu Ureku, da se popolnoma ne pozabi njegova častito ime.

«Zelene krave ne bom več volil», je jasno med svojimi gosti zaklical g. gostilničar pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Pri zadnjih volitvah je mož namreč glasoval za Samostojno. Na tisoče volilcev se je spametovalo in Samostojni obrnilo hrbet.

Kdo je Novačan, ki bi pod firmo republike rad postal poslanec? Novačan je študiran advokat brez službe. On piše tudi povestice, pravljice in kuje pesmice. Bil je že pri vseh strankah. Najprvo se je nagibal na socialiste. Nato je bil par mesecev demokrat ali liberal. Ko je vzhajala samostojna zarja, je bil nekaj časa pri Pucelju v ministristvu, torej tudi samostojnež. Ko je tam premalo neslo, je Novačan predsedal in šel k srbski stranki zemljoradnikov. Ti so mu dali nekaj tisočakov, da bi spravil slovenske kmete pod srbski klub. Ta denar je porabil, a več ga ni dobil. Zopet je treba poiskati novo stranko. Šel je k Radiču. Dobil je denar in sedaj zida republiko, a piše «Republikanec». Kaj bo neki potem, ko bo tu zmanjkalo evnika? Tak človek bi rad vodil naše ljudstvo?!

Pozor pred dr. Novačanovim «Republikancem»! — Dr. Novačan v Celju izdaja sedaj pred volitvami svoj prisnojeni list, katerega je krstil «Republikanec» in ga pošilja na kmete kar zastoj. Opozarjamo ljudstvo po deželi, da kdor prejme «Republikanec», ga čita in ne vrne, ga bo moral plačati in sicer pozneje. Gospod dr. Novačan je sicer dokaj radodaren s svojo republiko, a naročnino za svoj list bo iztirjeval, toliko je že se pameten, saj je doktor prava!

Politični krošnjar dr. Novačan je pretekle dni havziral s svojo slabo robo pri nekaterih županih po Haložah. Nekateri so mu pokazali vrata, drugi so ga potrpežljivo poslušali in sporočali razgovore nam. Vsi so namreč prepričani, da Radičeva zaležana republikanska roba ni za naše slovensko ljudstvo, saj je že celo Radičevi Hrvat ne marajo več. Dr. Novačan naj gre s svojo slovensko «republiko» nazaj med Srbe, med katerimi je dosedaj večinoma živell. Zadosi so nas osleparili demokratije in samostojneži, pri katerih je tudi Novačan bil, dokler ni za denar služil monarhistom in centralistom «srbskim zemljoradnikom». Mi zupamo le domači stranki in domačim osebam!

Ze lovijo z denarjem! «Stoinpetdeset kron zasluži lahko» tako se glasi začetek nekega oglasa ali inserata. Seveda, si marsikdo rad kaj zasluži, si je mislil dr. Kukovec s svojo napredno kmetsko obrtno zvezo. Ta denar namreč obeta njegova zveza odnoso demokratska stranka onim, ki bi hoteli prodati sebe in svoje poštenje in še enkrat izdali slovensko ljudstvo centralizmu in korupciji. Med dvanajstimi apostoli je bil eden Judas, bomo videli, koliko jih bo med slovenskim ljudstvom! Sicer pa so morali nagrabiti demokratije iz državnega korita strašno veliko, da lahko tako razmetavajo. No, ljudski denar se lahko trati! Kdor podpira demokratije in njihovo «napredno kmetsko-obrtno zvezo», ta roba denar ljudstvu.

Dr. Kukovec demokratski shod na Polenškaku pri Ptuj. Veliko čast smo imeli Polenšani, da smo smeli na Stefanovo poslušati voditelja demokratske stranke dr. Kukovca. Veste g. urednik in dragi čitatelji Slovenskega Gospodarja, pripeljal se je očka Kukovec k nam na Polenškaku v spremstvu dveh drugih z autom, menda mu ga je posodil sam starosta Pašič. Pa kako veliko razočaranje je bilo za gospoda doktorja, ko je stopil v zborovalni lokal in nas je videl poslušalcev toliko, da smo imeli vsi dovolj prostora sedeti okoli ene piske mize. Kljub temu, da je bil shod zjutraj pri cerkvi naznanjen in je bila gostilna Joskota Laha vsa z vabili in lepaki zabarikadirana. Ta shod dr. Kukovca je torej pokazal, da tudi mi Polenšani več ne maramo in ne verjamemo ne raznim Kukovcem, Mermoljem kakor tudi ne ovaduhu Lahu, ki je bil lansko leto še predsednik samostojne stranke, in se je tudi enkrat v njegovi gostilni vršil shod samostojneža Mermolja, a letos pa že vnet demokrat. Naj še torej kdo poreče, da samostojneži in demokrati niso v bratskem objemu. Prijatelji Polenšani, s tem, da se niste hoteli udeležiti shoda, ste pokazali, da ne marate poslušati teh ljudskih izdajalcev kmečkega stanu, ki še do zdaj niso za nas prav nič drugega storili, kakor segli nam globoko v žep, nas obdarili z mnogimi novimi težkimi za nas pogubonosnimi davki. Torej Polenšani, le tako naprej, spametujmo se, spreglejmo in dajmo brco tem izkoriščevalcem. zapirajmo vrata pred njimi in vrzimo jih iz naših hiš, kakor tudi njihove lažnjive, demagoške, brezverske liste, ki hočejo zastrupiti nas in naše otroke. Naročimo si pa vsi naše dobre krščanske časopise pred vsem pa našega dobrega svetovaleca «Slovenskega Gospodarja», ki nam vedno prinaša dobrih in koristnih nasvetov. Držimo se ga trdno in razširjajmo ga od hiše do hiše, kajti ta je edino naš prijatelj, naš zvest voditelj in boritelj za ljudsko pravico. Vam, atek Kukovec pa povemo, vi ste tisti, ki pomagata nas z neznosnimi davki guliti. Vi ste tisti, ki ste v državni zbornici, ko so se naši državni poslanci zavzeli za naše trpeče fante vojake, rohljal, češ, da se našim fantom dobro godi, dasi so isti od zime in gladi umirali, povsod ste nastopali proti našim koristim, sedaj se pa s spolnimi žepi v razkošnem avtomobilu vozite in bi nas radi zapeljali s svojim laževangeliem, a ne bo šlo! Naše volilne kroglice hočete, radi bi še dalje mlatili po naših suhih hrbtih, kar bi bilo zopet za vas, zato ne dobite nobene kroglice od nas!

Pismo iz Savinjske doline. Naznanjam Vam, da sem posestnik in član kmetske družbe že od leta 1906. Bil sem ud te družbe že tedaj, ko je bilo pri družbi včlanjenih kakih 400 štaj. Slovenscev. Vsa leta sem bil naročnik na družbeno glasilo «Kmetovalec» in sem našel

in zajemal iz svojcas tega tolikanj strokovno nepristranskega lista tudi kot priprosti kmetič obilo za kmetijstvo napredne izobrazbe. Vendar žalibog se je začela po vmešavanju Samostojne v družbo pri njej ostudna politična gonja, ki je prelevila nekdanj strokovnega «Kmetovalec» v slabostojno glasilo. Žal se mi je ločiti od nekdanj tako priljubljenega lista, a hudo mi je, ko vem, da se trga in pulijo v družbi za volilna mesta samostojni prvak, ki se najbolj boje ljudske sodbje pri volitvah. Ako bi ne bili samostojni regovileži, žeparji in koriterji vdrli v družbo, bi ta lahko štela več nego desetkratno število dosedanjih članov, a tako bo propadla, kot je in še bo izginila gnila samostojna politika. Za «Kmetovalec» ne bo nobeden pristal KZ več agitiral, ampak ga odpovedujejo z menoj vred eden za drugim. Po novem letu bo čital «Kmetovalec» samo še gospod predsednik Pirc, Pucelj in še par drugih samostojnih generalov, kmetje pa bomo rajši segli samo po Gospodarju, ki bo od sedaj tudi naš voditelj in svetovalec v gospodarskem oziru.

Tedenske novice.

Zaupnikom Slovenske ljudske stranke! Se enkrat prosimo glavne zaupnike, da za vsa volišča čimprej ime nujejo predstavnike, ki bodo kot člani volilne komisije čuvali volilne skrinjice. Predstavniki naj bodo ugledni možje. Taki, ki so sposobni za agitatorje, pa naj se ne dajo za predstavnike. Agitatorji bodo imeli važnejši posel zunaj volišča.

† Bodi mu zemljica lahka! Od Sv. Petra pod Sv. gorami nam poročajo: Pri nas smo izročili materi zemlji minuli terek domačina Ivana Drogenik, gostilničarja in posestnika. Rajni je bil že od nekdanj zvest pristaš Kmečke zveze. Bil je daleč na okoli znan kot starokrščanska slovenska korenina, katerega je spoštoval in ljubil vsakdo; kdor ga je poznal. Domačini so ga radi vabili na gostije in razne druge slavnosti v domačih krogih, ker je znal goste zabavati z neprisljenimi in nedolžnimi šaljkami. Blagopokojnemu Ivanu bodi lahka zemljica domača in med sovaščani pa ohranjen trajni spomin. Rodbini Drogenik pa naše sožalje!

Novice iz Maribora. Mnogo Slovencev-ruskij ujetnikov se je vrnilo 31. m. m. iz ujetništva v Maribor in od tod bodo odposlani na svoje domove. — Na novega leta dan je padel iz vlaka, ki je vozil iz St. Ilje v Slov. gor. proti Mariboru orožnik Lešar. Padel je tako nesrečno, da mu je vlak odrezal glavo in je ostal pri priči mrtev. — V mariborski okolici je ukradla žena necega orožnika svojemu hišnemu gospodarju 30 tisoč kron. Ko je zvedel o tej tatvini njen mož, ki je tudi orožnik, jo je aretirat in izročil mariborskemu sodišču s izjavo, da se bo pustil ločiti od nje. — Ne smemo pa tudi pozabiti, da so zborovali minulo soboto v Mariboru slabostojni voditelji, med njimi je bil sam bivši minister Pucelj. Samostojni so sklepali, kako bi se združili pri volitvah samostojni z demokrati. Samostojno-demokratskem zakonu želimo obilo sreče, a blagoslova ne bo!

Pred nosom policije so vlomili v trgovino. V Mariboru ima na Glavnem trgu trgovino z manufakturnim blagom trgovec Nifergal. Neznani tatovi so vlomili v noči od torke na sredo v trgovino in odnesli iz nje raznega blaga za okroglo 50.000 kron. Treba pa povdariti, da se je sedaj v kratkem času zgodilo v Mariboru že več prav velikih ulomov v trgovine in vlomilcev še do danes nimajo. Nifergalova trgovina je na Glavnem trgu, kjer je navadno največ stražarjev, ki pa menda bolj stražijo sebe, nego pa varnost in lastnino drugih.

O občinskih cestah pišejo mnogi dopisniki kako so slabe. Krivijo župane, da nosijo oni krivdo radi nedostopnih cest. Mi pa pravimo, da vsled dolgotrajnega deževja v jeseni ni mogoče občinskih cest, posebno po klancih, spraviti takoj v red. Saj so še celo okrajne ceste marsikje v skrajno slabem stanju. Naj dopisniki upoštevajo te razmere.

Kaj nam pišejo od Sv. Bolfenka v Slov. gor.? Gotovo ste vsi Bolfenčani z velikim veseljem čitali zgodbo o hudiču v cerkvi. Toda zgodba še ni končana. Konec je tale: Hudič je torej sedel v veliki luknji na stropu in na široko svinjsko kožo pisal grehe porednežev v cerkvi; ko je bila koža polna, jo je raztegnil s kremplji in zobmi. Že je bila v drugič skoraj polna, ko zagleda v vasi starega skopuha, zvestega svojega pristaša, v smrtnem boju. Veliko krivic je imel mož na vesti, bil je oderuh, terjal nadčloveške obresti, spravil ob kruh in streho z večnimi tožbami brez števila otrok, za reveže ni poznal usmiljenja — hudič si je bil v svesti, da mu mož ne uide. Toda imel je pridno ženo in dobre otroke; vsi so se trudili, da bi ga spravili z Bogom. Že je v roke vzel sv. Križ in začel moliti. Ko to zapazi hudič, skoči s svojega sedeža in odhiti, da vklepe skopuha zopet v svoje verige; pri tem pa mu je padla koža na tla in prestrašeni obiskovalci cerkve so jo dvignili in tam čitali svoje grehe. — Tako, Bolfenčani, bomo začeli popisovati tudi vaše grehe, ako iz gole, brezmejne štedljivosti ne boste žrtvovali par dinarjev za dobre liste in časopise. Res je, da jih pripelje pošta vsako soboto precej velik svitek; res pa je tudi, da bi lahko še mnogi, mnogi si privoščili veselje, da jih redno vsak teden obišče dober katoliški list. Zdaj je še čas; pogumno na delo, hudičeva koža je še prazna! — Zdaj pa moram tudi nekaj resnega poročati. Na dan starega leta smo pokopali zgledega, vernega moža, Alojza Čeh iz Ločič. Dolgo let je bil župan, še dalje cerkveni ključar pri Sv. Urbanu. Lepo je oskrbel svojo hišo, še lepše ga je bilo videti, ko je redno vsak mesec klečal s vojimi peterimi otroki pri Gospodovi mizi. Bil je tudi zvest naročnik Slovenskega Gospodarja in neupogljiv navdušen član krščanske kmetske stranke. Dobro je poskrbel za vse svoje otroke; dva sta umrla pred njim, sina Franca mu je ugrabila jetika, hčerko Ano iztrgala nesreča. Marljivo se je udeleževal še ta mesec sv. misijona pri sv. Ur-

banu in se ravno za to preselil za celi teden v viničarjijo blizu cerkve. Toda baš v tej hišici si je nalezl kal smrtni bolezni; težko bolan je prišel v Marijinem prazniku k svoji hčerki v Trnovsko vas in tam zaspal v Gospodu dne 29. decembra. Bog daj naši domovini veliko takih kremenitih značajev, da bomo narod poštenjakov, da bomo narod velikih mož. Pokojniku pa svetila vedna luč!

Moč Gospodarjeve pisave. Od Sv. Barbare v Haložah nam poročajo: Nas pošene Barbarčane silno veseli, da ima Slovenski Gospodar tako moč pri višji gospodi. Komaj smo vprašali javno, zakaj se pri nas ne razpiše tako dolgo nadučiteljska služba, pa glej ga šmenta, že slišimo, da so gospodje takoj na naš poziv razpisali to službo. Mi stari iz stare dobre krščanske šole si želimo nadučitelja, kakor je bil gospod Vučnik pred 40 leti. Tam smo se nekaj naučili. Strah božji je vladal v šoli. Gospod Vučnik je bil zmaj z našimi duhovniki in je z njimi složno deloval. Gospod se ni sramoval cerkve, kakor sedanjí šolski vodja, ki le krčme in gostilne pozna. Z veseljem bomo sprejeli vsakega gospoda nadučitelja, ki bode našo deco lepo v krščanskem duhu vzgojil, vsaki drugi bode pri nas težko shajal.

Zanimive vesti od Sv. Ane v Slov. gor. Komaj je minul advent, že se čuje na mnogih krajih po večerih zategli glas harmonike, ker začeli so kuhati žganje, in fantje in dekleta morajo biti zraven in biti dobre volje in mislijo, da brez «šumel» to ni mogoče. Marsikateri oziroma marsikatera še pozneje kesa, da je poslušala «šumele», pa po smrti je pokora prepozna. Zatorej mladina, bodi vesela in sicer uživaj pošteno veselje, ne pa pregrešnega. Slovenske gorice so lepe, a žalibog vsled preobilnega pridełka alkoholnih pijač v npravnem oziru ne preveč na dober glas. — «Kmetiskemu listu» v album. Pred kratkim je bil Kmetijski list poln hvale o apakem župniku dr. Potzingerju, kako da je državotvoren in ga tudi stavil drugim duhovnikom za vzgled; a kakor poroča «Murska Sražba» št. 51., je omenjen g. vse drugo kakor državotvorna sol, ako niti na državni praznik dne 1. dec. ni hotel služiti sv. maše za kralja. Gospodje Pucelj, Mermolja in Dobnik, samostojni poslanci, ki ste že sklenili osebno prijateljstvo z dr. Potzingerjem, kaj pa porečete na to?

Neka tatinska roka je na Polenškaku pri Ptuj v cerkvi z oltarjev pobrala več altarskih pregrinj ali rjuh. Si vilje in krojače opozarjamo, če bi kdo slučajno kaj sličnega dobil v roke, da bi osebo, ki bi prinesla rjuhe v delo, zapomni in naznani župnemu uradu ali pa cerkovniku, da se ta predrzní zlobnež prime in dobi za svoje grdo nečloveško delo zaslužen plačilo! Torej prosimo šivilje in krojače, bodite pozorni!

Iz srednjih Halož. V pozni jeseni ravnokar minulega leta grem po končanih svojih opravkih v Haložah proti svojemu domu. Blizu nove cerkve vzbudi mojo pozornost petje treh mož. Kmalu na to pa slišim iz njihove sredine besede: Jaz ne maram izdajalcev, proč z njimi. In glej ga: Kar na to pa začne kruliti ta čudak «Avstrija, ti dom si moj, za te gorim, za te živim. — Torej mi Jugoslavlani smo po njegovem mnenju izdajalci, in le oni, ki v tujo državo šli, je pravi, dober državljan. Glas omenjenega čudaka, da ne rabim hujega izraza, mi precej razodene, da je bil ta kričaš Feguš Jaka, sedanjí posestnik veleposestva, koje je bilo svoj čas lastnina ptujskega župana Eckla po imenu. Oho, si mislim, Feguš Jaka ne mara biti v Jugoslaviji, najmanj pa se mu ljubi biti med Haložani, ker ti so večinoma več ali manj reveži, on pa je bogataš, da celo milijonar. Kot tak si vendar želi biti v Avstriji, ker tamkaj je domovina milijonarjev.

Tatvine v okolici Petrovč. V Petrovčah in okolici se je zadnji čas naselila neka še doslej neodkrita tatinska družba. Posebno marljivo so bili ti uzmivoči na delu pred božičnimi prazniki. Drznost te tatinske družbe je že postala tako velika, da so se upali pred prazniki obiskati celo poštni urad in so se lotili železne blagajne. Toda predno se jim je posrečilo vlomiti v blagajno in jo izprazniti, so bili pregnani.

Cerkev so hoteli pretvoriti v Sokolski dom. Iz Teharij pri Celju nam poročajo, da so hoteli nekateri tam kajšnji liberalni vaščani pretvoriti zapuščeno cerkev sv. Stefana v Sokolski dom, a ker jim je kulturnobojna nakana ponesrečila radi darežljive poztvovnosti krščansko mislečih Teharčanov in Savinjanov. Letos smo namreč obhajali na Teharijih god sv. Stefana po dolgih desetih letih na prav slovesen način v lepo na novo prenovljeni cerkvi sv. Stefana. Domači g. župnik je ob tej priliki ganljivo razložil zgodovinski pomen tega hrama božjega. Mladi posestnik Vinko Verdev in še nekaj poztvovnih Teharčanov je namreč prevzelo delo nabiranja prostovoljnih darov za prenovljenje cerkve po Savinjski dolini, kjer so nabrali toliko, da je danes svetišče zopet lepo prenovljeno. Darežljivim Savinjanom prirčna zahvala za darove.

Božičnica orlovskega naraščaja v Soštanju. Kaj tako ljubkega in prirčnega, kakor je bila božičnica orlovskega naraščaja dne 24. dec. pa še naš kraj ni videl. Vse je bilo lepo: petje naraščajskega zbora in samospjev enega orliča, deklamacije in korajžni govori orličev, enako kakor televadni nastop naših ljubkih Orličev in Orličic. Cel večer je dihal nežna svetonočna čustva, ki jih je še zlasti povzdigovalo okusno ozaljšano božično drevce. Končno je bilo še vseh 80 naraščajnikov obdarovanih z lepimi in primernimi darili. Ta večer je zlasti nam staršem pokazal, kdo dela za naše otroke res iz ljubezni, zato pa prirčna hvala v imenu staršev č. g. kaplanu Grilu, ki je duša društvenega dela v Šaleški dolini. Čudili smo se, koliko se da v tako kratkem času doseči. Samo eno napako je imela cela prireditel, da se je namreč vršila v premajhnem prostoru naše cerkvene hiše, ki jo je eden mali govornik primerjal bornemu betlehemskemu hlevcu. Zato pa je naša dolžnost, da postavimo kmalu primeren dom našim organizacijam in upamo, da se bo božičnica čez dve leti že lahko vršila